

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statens helsetilsyn
Postboks 231 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/545-4

Dato
8. mars 2023

Tillegg til tildelingsbrev nr. 2 - Gjennomgang av saker der barn i barnevernsinstitusjon har mistet livet

Statens helsetilsyn (Helsetilsynet) gis med dette i oppdrag å gjøre en gjennomgang av saker der barn i barnevernsinstitusjon har mistet livet:

Gjennomgang av saker der barn i barnevernsinstitusjon har mistet livet

1. Oppdraget

Som overordnet tilsynsmyndighet med barnevernet stilles Statens helsetilsyn til rådighet inntil to millioner kroner for å gjennomgå alle tilfeller der barn med tilknytning til barnevernsinstitusjon har mistet livet de siste fem årene. Helsetilsynet kan også ta med andre tilfeller der barn med tiltak i det statlige barnevernet har mistet livet dersom det anses relevant for å svare på oppdraget. Formålet med gjennomgangen er å avdekke eventuell svikt, og bidra til læring, utvikling og kvalitet i tjenestene, slik at liknende tragiske hendelser kan unngås. Gjennomgangen skal oppsummeres i en egen rapport med Helsetilsynets vurderinger og anbefalinger. Rapporten skal utformes slik at den kan gjøres allment tilgjengelig. Dersom Helsetilsynet vurderer at det er behov for det, kan det i tillegg utformes et vedlegg til rapporten som unntas offentlighet, jf. fvl. § 13 jf. offl. § 13.

Frist for oppdraget er 1. oktober 2023

1. Nærmere om bakgrunnen for oppdraget

Statens helsetilsyn har det overordnede faglig tilsynet med barnevernet, jf. barnevernsloven § 17-2.

Av tildelingsbrevet til Statens helsetilsyn for 2023 fremgår at Helsetilsynet årlig skal systematisere informasjon fra statsforvalternes tilsyn med barnevernsinstitusjoner og presentere tilsynserfaringer i en nasjonal oversikt over barneverninstitusjoner ut fra en vurdering av risiko for svikt. I årets tildelingsbrev er det i tillegg lagt inn som en fast oppgave at Helsetilsynet skal sammenfatte og gi en systematisk oversikt over funn fra gjennomførte

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Kommunetjenesteavdelingen

Saksbehandler
Marius Aleksander
Lium
22 24 86 87

tilsynsaktiviteter i barnevernet, gjennomføre analyser av tilsynserfaringer og komme med vurderinger av alvorlige tilsynsfunn. I tildelingsbrevet er det videre presisert at Helsetilsynet særlig skal gjennomgå de alvorligste hendelsene med en tverrfaglig tilnærming, og gi anbefalinger som kan bidra til forbedring og kvalitetsutvikling i barnevernet.

Statsforvalterne har ansvar for å føre tilsyn blant annet med kommunene, barnevernsinstitusjoner og andre statlige tjenester og tiltak, jf. barnevernsloven § 17-3. Tilsynet med barnevernsinstitusjonene er nærmere regulert i Forskrift om tilsyn med tjenester og tiltak til barn i barnevernsinstitusjoner m.m. (tilsynsforskriften). Det er presisert i forskriften at dersom statsforvalteren får kunnskap om hendelser som innebærer fare for liv eller helse, skal dette snarest mulig følges opp, jf. § 4 tredje ledd.

Departementet legger til grunn at det å gjennomgå tilfeller der barn har mistet livet under opphold i barnevernsinstitusjon er i kjernen av Statens helsetilsynets og statsforvalterens tilsynsansvar etter barnevernsloven. Departementet ser det likevel som hensiktsmessig å gi Statens helsetilsyn et særskilt oppdrag om å gjennomgå alle saker der barn har mistet livet under opphold i barnevernsinstitusjon.

Departementet viser blant annet til at media i den senere tid har omtalt tilfeller der barn med tilknytning til barnevernsinstitusjoner har mistet livet. I omtalen av sakene er det blitt stilt spørsmål ved om barnevernsmyndighetene selv gjennomgår og lærer når særlige alvorlige tilfeller skjer. Det er også vist til at det ikke foreligger en systematisk nasjonal oversikt og gjennomgang av særlig alvorlige tilfeller i barnevernet. Departementet viser også til at Riksrevisjonen i rapporten «Undersøking av om statlege barnevernsmyndigheter sikrar det beste for barn i barnevernsinstitusjonar», Dokument 3:7 (2019–2020), har pekt på at barnevernsinstitusjoner har mangelfulle rutiner for å registrere alvorlige hendelser i sine avvikssystem. Barne- og familiedepartementet vil også vise til at det er nedsatt et offentlig utvalg som skal gi forslag til endringer som gjør at barn som i dag blir flyttet til barnevernsinstitusjon, får bedre hjelp. Barnevernsinstitusjonsutvalget har frist til oktober 2023 med å levere en utredning med vurderinger og anbefalinger.

2. Gjennomføringen av oppdraget

Statens helsetilsyn skal innhente tilgjengelig skriftlig informasjon om hvert enkelt tilfelle der barn med tilknytning til barnevernsinstitusjoner har mistet livet. Dette omfatter opplysninger fra Bufetat, barnevernsinstitusjonene, barnevernstjenestene, statsforvalterne og fra andre aktuelle tjenester som helsetjenestene. Helsetilsynet skal også innhente utfyllende informasjon gjennom intervjuer dersom dette anses hensiktsmessig for gjennomføringen av oppdraget. Pårørende som ønsker det, skal gis mulighet til å bidra med sine erfaringer.

Statens helsetilsyn kan uten hinder av taushetsplikt innhente de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre oppdraget, jf. barnevernsloven § 17-4. Statens helsetilsyn skal som del av oppdraget innhente kunnskap og erfaring fra andre aktører, som Barneombudet, brukerorganisasjoner, samt fra relevante fag og forskningsmiljøer. Helsetilsynet skal som del av oppdraget ha dialog med institusjonsutvalget for å sikre erfaringsdeling og nødvendige avklaringer. Statens helsetilsyn skal innen fastsatt frist

utforme en egen rapport som oppsummerer Helsetilsynets vurderinger og anbefalinger. Rapporten skal blant annet inneholde:

1. En oppsummering og analyse av alle tilfellene samlet, med vekt på å identifisere felles trekk ved barnas møte med barnevernet og andre relevante tjenester.
2. En oppsummering og analyse av om, og på hvilken måte barnets rett til medvirkning er blitt ivaretatt, barnevernstjenestenes undersøkelse og identifisering av barnas behov og begrunnelsen for de tiltak som er blitt iverksatt.

Finansiering: kap. 854, post 21

Statens helsetilsyn stilles til rådighet inntil 2 mill. kroner i tilknytning til oppdraget. Barne- og familiedepartementet ber Statens helsetilsyn om å oversende et regnskap for bruken av midlene for inneværende år innen 1. oktober 2023.

Med hilsen

Øystein Gjeset Ellingsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Marius Aleksander Lium
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Barne- og familiedepartementet